

Tampereen kaupungin lausunto 31.5.2023, Dnro TRE:2754/02.04.01/2023

Lausunto valtiovarainministeriölle luonnoksista valtioneuvoston asetuksiksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun asetuksen ja hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun asetuksen muuttamisesta

1. Yleistä ehdotuksesta ja sen tavoitteista

Tavoite, että siirtolaskelmissa pyritään tasapuolisuuteen ja huomioidaan merkittävästi vääristävät tekijät, on aivan oikea tavoite. Ongelmallista kuitenkin on, että asetusluonnoksen mukaan tarkastelussa otetaan huomioon vain osa poikkeavista kustannuseristä, mikä on ristiriidassa kuntien tasapuolisen kohtelun kanssa. Ei myöskään ole hyväksyttävää, että lausunto pitää tehdä ilman asetuksen vaikutusarvioista.

Tärkeää olisi käydä kaikkien kuntien vuosien 2021 ja 2022 tilinpäätökset lävitse, jotta kuntien tasapuolinen kohtelu toteutuu.

2. Huomioon otettavat erät

Kuntien sote-menojen vuosien 2021 ja 2022 kasvu on ollut poikkeuksellisen suurta erityisesti koronapandemian vuoksi. Kasvu ei ole aiheutunut pelkästään asetusluonnoksessa esille nostetuista eristä, joten pelkästään niiden vuosien tarkastelu ei anna oikeaa kuvaa kuntien sote-menojen kehityksestä.

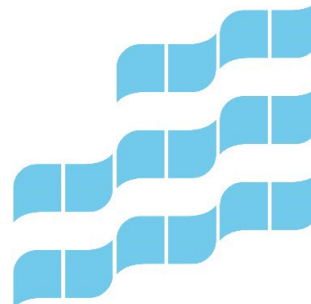
Kaikki erät on perusteltua huomioida ja oikaista niin, että vuosien 2021 ja 2022 tilinpäätösluvut ilmentävät mahdollisimman tarkasti kyseisille vuosille kohdistuvia sote- ja pela-kustannuksia.

3. Onko mahdollisesti jokin muu merkittävästi laskelmia vääristävä erä?

Vuodelle 2023 kirjattujen erien osalta kuntien erilaiset periaatteet konsernihallinnon tukipalvelujen kustannusten kohdistamiselle sote- ja pela-palveluluokille vaikuttaa laskelmaeriin. Ilman tarkempaa selvitystä on mahdotonta arvioida summien suuruutta.

4. Vaikutuksen merkittävyyden arviointi

Lähtökohta oikaisulle tulee olla, että laskelmat oikaistaan täysimääräisesti ilman kynnyksarvoja ja oikaisu pitää laskea muutosten yhteisvaikutuksesta (ei kynnystä erikseen jokaisen oikaistavan erän kohdalla).

5. Menettely

Menettelyssä tulee pyrkiä mahdollisimman tasapuoliseen kuntien väliseen kohteluun. Se onnistuu vain, jos tarkistus tehdään systemaattisesti, samoilla periaatteilla kaikille kunnille, sairaanhoitopiireille, sote-kuntayhtymille ja pelastuslaitoksille vuosille 2021 ja 2022.

Vaikka menettelyyn menee aikaa, kyseessä on niin merkittävä kuntien taloutta koskevasta asiasta, joten perinpohjainen selvittäminen on perusteltua.

6. Muita huomioita

On todella valitettavaa, että asia on jäänyt aiemmin selvittämättä ja nyt erittäin kovalla kiireellä paikataan tapahtunutta huolimattomuutta. Onkin kohtuutonta, että tarkistuslaskelmien mahdollisesti aiheuttama talousvaikutusten tasaaminen on jäämässä pelkästään kuntien kannettavaksi.

Tarkistuslaskelmien vaikutukset kuntiin ovat suuret. Laskelmien teosta tulee päättää selkeästi ja yksiselitteisesti niin, ettei laskelmiin jää tulkinnanvaraa.

Jälkikäteen arvioituna olisi ilmeisesti ollut parempi tehdä siirtyvät kustannukset laskennallisin perustein.

